

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
31 päivänä maaliskuuta 1971 *

Asiassa 22/70,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään komission oikeudellisen yksikön apulaispääjohtaja Gérard Olivier, prosessiosoite Luxemburgissa c/o komission oikeudellinen neuvonantaja Emile Reuter, 4 boulevard Royal,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen neuvosto, asiamiehenään neuvoston oikeudellinen neuvonantaja, neuvoston pääsihteeristön pääjohtaja Ernst Wohlfart, avustajanaan neuvoston pääsihteeristön johtaja Jean-Pierre Puissochet, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston johtaja J. N. Van den Houten, 2 place de Metz,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan neuvoston 20.3.1970 tekemän ratkaisun, joka koskee kansainvälisessä tieliikenteessä käytettävien ajoneuvojen miehistöjen työstä tehtävän Euroopan sopimuksen neuvotteluja ja sopimuksen tekemistä ETY:n jäsenvaltioiden osalta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti R. Lecourt, jaostojen puheenjohtajat A. M. Donner ja A. Trabucchi, tuomarit R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore (esittelevä tuomari) ja H. Kutscher,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: A. Dutheillet de Lamothe,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan yhteisöjen komissio on yhteisöjen tuomioistuimeen 19.5.1970 jättämällään kanteella vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan neuvoston 20.3.1970 tekemän ratkaisun, joka koskee kansainvälisessä tieliikenteessä käytettävien ajoneuvojen miehistöjen työstä tehtävän Euroopan sopimuksen (AETR*) neuvotteluja ja sopimuksen tekemistä ETY:n jäsenvaltioiden osalta Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomissiossa.
- 2 Neuvosto on alustavasti esittänyt prosessiväitteen ja kiistänyt, että riidanalainen ratkaisu voitaisiin luokitella perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuksi toimeksi, jota vastaan voidaan nostaa kanne.
- 3 Tällaisen luokittelun tulos riippuu siitä, kenellä oli edellä mainittuna päivänä toimivalta neuvotella ja tehdä edellä mainittu sopimus.
- 4 Tämän ratkaisun oikeudellinen merkitys on erilainen riippuen siitä, onko sitä pidettävä yhteisölle annetun toimivallan käyttönä vai jäsenvaltioilla olevan toimivallan käytön yhteensovittamisen ilmaisuna.
- 5 Prosessiväitettä koskevan päätöksen tekeminen edellyttää siis, että alustavana kysymyksenä ensimmäiseksi ratkaistaan, kuuluiko riidanalaisen ratkaisun tekemispäivänä neuvotteluja ja AETR:n tekemistä koskeva toimivalta yhteisölle vai jäsenvaltioille.

1. Alustava kysymys

- 6 Komissio katsoo, että perustamissopimuksen 75 artiklaa, jossa laajasti määritellyllä tavalla annetaan yhteisölle toimivalta toteuttaa yhteistä liiken-

* Suomessa käytetään myös lyhennettä ERTA.

nepolitiikkaa, on sovellettava sekä ulkosuhteisiin että sisäisiin toimenpiteisiin liikennepolitiikan alalla.

- 7 Komission mukaan tämän määräyksen tehokas vaikutus (*effet utile*) vaarantuisi, jos kyseisessä määräyksessä annetut toimivaltuudet, erityisesti sen 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu toimivalta ”antaa muut aiheelliset säännökset”, eivät ulottuisi kolmansien valtioiden kanssa tehtäviin sopimuksiin.
- 8 Vaikka tämä toimivalta ei alun perin kattanut liikenteen alaa kokonaisuudessaan, siitä tulee komission mielestä kuitenkin yleinen ja yksinomainen sitä mukaa kuin tämän alan yhteistä politiikkaa toteutetaan.
- 9 Neuvosto on puolestaan esittänyt, että koska yhteisö voi käyttää ainoastaan sille annettua toimivaltaa, sillä ei voi olla toimivaltaa tehdä sopimuksia kolmansien valtioiden kanssa, ellei perustamissopimuksessa ole nimenomaisesti asiasta määrätty.
- 10 Sen mukaan 75 artiklassa tarkoitetaan ainoastaan yhteisön sisäisiä toimenpiteitä, eikä kyseisen artiklan voida tulkita antavan valtuuksia kansainvälisten sopimusten tekoon.
- 11 Vaikka näin ei olisi, tämä toimivalta ei kuitenkaan neuvoston mukaan olisi yleistä ja yksinomaista vaan rinnakkaista jäsenvaltioiden toimivallan kanssa.
- 12 Koska perustamissopimuksessa ei ole erityisiä määräyksiä kansainvälisten sopimusten neuvottelemisesta ja tekemisestä liikennepolitiikan alalla – aihepiiri, johon AETR pääasiallisesti kuuluu – on tarkasteltava sitä osaa yhteisön oikeusjärjestelmästä, joka koskee suhteita kolmansiin valtioihin.
- 13 Perustamissopimuksen 210 artiklan mukaan ”yhteisö on oikeushenkilö”.
- 14 Tämä ”yleisiä määräyksiä ja loppumääräyksiä” käsittelevän perustamissopimuksen kuudennen osan alkuun sijoitettu määräys merkitsee, että ulkosuhteissa yhteisö voi tehdä sopimuksia kolmansien valtioiden kanssa kaikkia niitä tavoitteita koskevilla alueilla, jotka on määritelty perustamissopimuksen ensimmäisessä osassa, jolle kuudes osa muodostaa jatkeen.
- 15 Jotta jossakin tietyssä tapauksessa voitaisiin määritellä yhteisön toimivalta kansainvälisten sopimusten tekemisessä, on tarkasteltava perustamissopimuksen järjestelmää sekä perustamissopimuksen asiaa koskevia määräyksiä.

- 16 Tämä toimivalta ei aiheudu ainoastaan perustamissopimuksen nimenomaisesta määräyksestä – kuten 113 ja 114 artiklan tapauksessa tulli- ja kauppasopimusten osalta ja 238 artiklan tapauksessa assosiointisopimusten osalta – vaan se voi seurata myös muista perustamissopimuksen määräyksistä ja yhteisön toimielinten näiden määräysten nojalla toteuttamista toimista.
- 17 Erityisesti, aina silloin kun yhteisö antaa perustamissopimuksessa määrätyn yhteisen politiikan toteuttamiseksi säännöksiä, joilla otetaan käyttöön yhteisiä sääntöjä, olivatpa ne missä muodossa tahansa, jäsenvaltioilla ei ole enää yksittäistä tai edes yhteistä oikeutta sopia kolmansien valtioiden kanssa näihin sääntöihin vaikuttavista tai niiden sisältöä muuttavista velvoitteista.
- 18 Sitä mukaa kuin näitä yhteisiä sääntöjä otetaan käyttöön, yhteisö yksin voi ottaa vastuulleen ja panna täytäntöön sitoumukset, joista on sovittu kolmansien valtioiden suhteen ja jotka vaikuttavat yhteisön oikeusjärjestyksen soveltamisalaan kokonaisuudessaan.
- 19 Tämän johdosta perustamissopimuksen määräysten toteuttamisessa ei voi erottaa yhteisön sisäisten toimenpiteiden järjestelmää ulkosuhteita koskevien toimenpiteiden järjestelmästä.
- 20 Yhteisen liikennepolitiikan toteuttaminen on erityisesti mainittu yhtenä yhteisön tavoitteena perustamissopimuksen 3 artiklan e alakohdassa.
- 21 Perustamissopimuksen 5 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot toteuttavat toisaalta kaikki toimenpiteet, jotka ovat aiheellisia perustamissopimuksesta tai toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi, ja toisaalta ne pidättyvät kaikista toimenpiteistä, jotka voivat vaarantaa perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamista.
- 22 Näiden määräysten yhdistämisestä aiheutuu, että silloin kun yhteisön sääntöjä annetaan perustamissopimuksen tavoitteiden toteuttamista varten, jäsenvaltiot eivät voi yhteisten toimielinten ulkopuolella tehdä sitoumuksia, jotka voivat vaikuttaa kyseisiin sääntöihin tai muuttaa niiden merkitystä.
- 23 Perustamissopimuksen 74 artiklan mukaisesti perustamissopimuksen tavoitteita toteutetaan liikenteen alalla yhteisellä liikennepolitiikalla.
- 24 Perustamissopimuksen 75 artiklan 1 kohdassa veloitetaan neuvosto antamaan yhteisiä sääntöjä ja antamaan lisäksi ”muut aiheelliset säännökset”.

- 25 Kyseisen artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan näitä yhteisiä sääntöjä sovelletaan ”kansainväliseen liikenteeseen jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta”.
- 26 Tämä määräys koskee siis myös yhteisön alueella tapahtuvan matkan osalta liikennettä kolmansista valtioista tai kolmansiin valtioihin.
- 27 Määräyksessä siis oletetaan, että yhteisön toimivalta ulottuu kansainvälisoi-
keudellisiin suhteisiin, ja siihen sisältyy se, että kyseisellä alalla on tarpeen
tehdä sopimuksia niiden kolmansien valtioiden kanssa, joita asia koskee.
- 28 Vaikka 74 ja 75 artiklassa ei nimenomaisesti anneta yhteisölle toimivaltaa
kansainvälisten sopimusten tekemiseen, 25.3.1969 voimaan tulleen tieliik-
enteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun neuvoston
asetuksen (ETY) N:o 543/69 (EYVL N:o L 77, 20.3.1969, s. 49) välttämä-
tön seuraus kuitenkin oli, että yhteisölle annettiin toimivalta tehdä kolmansien
valtioiden kanssa kyseisen asetuksen alaan kuuluvia sopimuksia.
- 29 Tämä toimivalta tunnustetaan nimenomaisesti kyseisen asetuksen 3 artiklassa,
jonka mukaan ”yhteisö aloittaa kolmansien maiden kanssa neuvottelut, jotka
ovat tarpeen tämän asetuksen soveltamiseksi”.
- 30 Koska AETR:n sisältö kuuluu asetuksen (ETY) N:o 543/69 soveltamisalaan,
toimivalta neuvotella ja tehdä kyseinen sopimus on kuulunut yhteisölle
kyseisen asetuksen voimaantulosta lähtien.
- 31 Yhteisön toimivalta sulkee pois mahdollisuuden jäsenvaltioiden rinnakkaiseen
toimivaltaan, sillä kaikki yhteisön toimielinten ulkopuolella tehdyt aloitteet
ovat yhteismarkkinoiden yhtenäisyyden ja yhteisön oikeuden yhdenmukaisen
soveltamisen vastaisia.
- 32 Asian tutkittavaksi ottaminen on ratkaistava tämän oikeudellisen tilanteen
perusteella.

2. Kanteen tutkittavaksi ottaminen

- 33 Neuvosto vastustaa kanteen tutkittavaksi ottamista eri perusteilla, jotka
liittyvät riidanalaisen ratkaisun luonteeseen ja toissijaisesti komission aiem-
paan asenteeseen ja siihen, että kanne on nostettu liian myöhään sekä siihen,
että komissiolla ei ole asiavaltuutta.

a) *Neuvoston 20.3.1970 tekemän ratkaisun luonnetta koskeva väite*

34 Neuvosto katsoo, että sen 20.3.1970 tekemä ratkaisu ei ole 173 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu toimi, jota vastaan voidaan nostaa kanne.

35 Sen mukaan tämä ratkaisu ei muodoltaan, tavoitteeltaan eikä sisällöltään ole 189 artiklassa tarkoitettu asetus, päätös tai direktiivi.

36 Neuvoston mukaan tämä ratkaisu on todellisuudessa ainoastaan neuvostossa käyty jäsenvaltioiden välinen poliittinen neuvottelu, jossa ei sellaisenaan perusteta mitään oikeuksia, aseteta mitään velvoitteita eikä muuteta mitään oikeudellista tilannetta.

37 Tämä johtopäätös on neuvoston mukaan tehtävä varsinkin sen vuoksi, että toimielinten välisissä oikeudenkäyntiasioissa asian tutkittavaksi ottamista on tarkasteltava erityisen huolellisesti.

38 Perustamissopimuksen 173 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuin tutkii ”neuvoston säädösten laillisuuden — — suosituksia ja lausuntoja lukuun ottamatta”.

39 Jäsenvaltioiden ja toimielinten kumoamiskanteen kohteena eivät voi olla ”suositukset ja lausunnot”, jotka 189 artiklan viimeisen kohdan mukaisesti eivät ole sitovia. Kannekelpoisiksi toimiksi luokitellaan 173 artiklassa kaikki toimet, jotka ovat toimielinten antamia ja joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia.

40 Tällaisen kanteen tarkoituksena on varmistaa 164 artiklan määräysten mukaisesti, että perustamissopimusta tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia.

41 Olisi tämän tavoitteen vastaista tulkita suppeasti kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ja rajoittaa tutkittavaksi ottaminen koskemaan ainoastaan 189 artiklassa tarkoitettuja toimia.

42 Kumoamiskanteen kohteena voivat siis olla kaikki ne toimielinten antamat säännökset ja määräykset, luonteestaan tai muodostaan riippumatta, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia.

43 Riidanalainen ratkaisu on määriteltävä edellä olevan perusteella.

- 44 Kokoontuessaan 20.3.1970 neuvosto on jäsentensä ja komission edustajan näkökantoja kuultuaan tehnyt joukon "johtopäätöksiä" suhtautumistavasta, joka jäsenvaltioiden hallitusten olisi omaksuttava AETR:ää koskevissa päätösneuvotteluissa.
- 45 Ratkaisussa käsiteltiin pääasiallisesti neuvottelujen tavoitetta ja neuvottelumenettelyä.
- 46 Neuvottelujen tavoitteen osalta neuvosto vahvisti kannan, jonka mukaisesti AETR pyritään mukauttamaan yhteisön asetuksen säännöksiin lukuun ottamatta tiettyjä asetukseen myönnettäviä poikkeuksia, jotka yhteisön olisi hyväksyttävä.
- 47 Vahvistetun tavoitteen mukaisesti neuvosto kehotti komissiota esittämään sopivaksi katsotulla hetkellä ja perustamissopimuksen 75 artiklan määräysten mukaisesti tarpeelliset ehdotukset asetuksen (ETY) N:o 543/69 muuttamisesta.
- 48 Neuvottelumenettelyn osalta neuvosto on edeltävien kokousten aikana vahvistetun yleisen menettelytavan mukaisesti sopinut, että kaikki kuusi jäsenvaltiota kävisivät neuvotteluja, saattaisivat ne päätökseen ja tulisivat siten AETR:n sopimuspuoliksi.
- 49 Neuvottelujen aikana ja sopimuksen tekemisen yhteydessä valtiot toimisivat yhdessä ja sovittaisivat jatkuvasti yhteen kantojaan tavanomaisten menettelyjen mukaisesti kiinteässä yhteistoiminnassa yhteisön toimielinten kanssa. Neuvoston puheenjohtajana toimivan jäsenvaltion valtuuskunta toimisi yhteisenä edustajana.
- 50 Pöytäkirjasta ei ilmene, että komissio olisi vastustanut neuvoston määrittelemää neuvottelutavoitetta.
- 51 Toisaalta komissio teki neuvottelumenettelyä koskevan varauman ja ilmoitti katsovansa, että neuvoston omaksumana kanta on perustamissopimuksen, erityisesti sen 228 artiklan, vastainen.
- 52 Edellä esitetystä seuraa, että neuvoston ratkaisu koski yhteisön toimivaltaan kuuluvaa asiaa ja että jäsenvaltiot eivät tämän vuoksi voineet toimia yhteisten toimielinten ulkopuolella.
- 53 Neuvoston määrittelemän neuvottelutavoitteen osalta ilmenee myös, että

20.3.1970 tehty ratkaisu ei ole voinut olla ainoastaan vapaaehtoisen yhteensovittamisen ilmaus tai toteamus vaan että ratkaisun tavoitteena on ollut vahvistaa menettelytapa, jota sekä toimielinten että jäsenvaltioiden on pakollisesti noudatettava ja jonka on tarkoitus myöhemmin ilmetä asetuksen sisällössä.

54 Neuvosto on toteamustensa neuvottelumenettelyä koskevassa osassa antanut säännöksiä, jotka voivat mahdollisesti poiketa perustamissopimuksessa määrättyistä menettelytavoista kolmansien valtioiden kanssa käytävissä neuvotteluissa ja sopimusten tekemisessä.

55 Kyseinen 20.3.1970 tehty ratkaisu on siis aiheuttanut yksiselitteisiä oikeusvaikutuksia niin yhteisön ja jäsenvaltioiden välisiin kuin toimielintenkin välisiin suhteisiin.

b) Tutkittavaksi ottamista koskevat toissijaiset väitteet

56 Neuvosto esittää, että kun tarkastellaan 20.3.1970 tehdyn ratkaisun kumoamisen mahdollisia seurauksia, varmistuu, että ratkaisulla ei ollut minkäänlaisia oikeusvaikutuksia.

57 Tällainen kumoaminen poistaisi jäsenvaltioiden toiminnan yhteensovittamista koskevan toteamuksen, mutta se ei vaikuttaisi tosiasialliseen yhteensovittamiseen eikä näiden valtioiden myöhempään toimintaan AETR-neuvotteluissa.

58 Neuvosto väittää, että koska komissio ei kanteellaan voi saavuttaa tavoitettua, komissiolla ei ole intressiä kanteen nostamiseen.

59 Perustamissopimuksen 174 artiklassa määrätään, että ”jos kanne on aiheellinen, yhteisön tuomioistuin julistaa säädöksen mitättömäksi”.

60 Jos näin tehtäisiin, olisi katsottava, että neuvoston ratkaisu on mitätön, koska yhteisöjen tuomioistuin on sen kumonnut, ja oikeudenkäyntiasian asianosaiset palautettaisiin aikaisempaan tilanteeseen, ja niiden olisi tarkasteltava uudelleen riidanalaisia kysymyksiä ratkaistakseen ne yhteisön oikeuden mukaisesti.

61 Komission asiavaltuutta ei siis voida kiistää.

62 Neuvosto katsoo lisäksi, että komissiolla ei ole enää oikeutta nostaa kannetta, koska komissio on itsekin vastuussa kyseisestä tilanteesta sen vuoksi, että se

ei ole riittävän ajoissa toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä mahdollistaakseen yhteisön toimivallan käyttämisen ja antamalla neuvostolle aiheellisia ehdotuksia.

- 63 Koska komission yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saattamat kysymykset koskevat yhteisön toimielinrakennetta, kanteen tutkittavaksi ottaminen ei voi riippua kantajan aiemmista laiminlyönneistä tai virheistä.
- 64 Neuvoston esittämien väitteiden arviointi kuuluu oikeudenkäyntiasian pääasian tarkastelun piiriin.
- 65 Neuvosto väittää lisäksi, että kanne on nostettu liian myöhään, koska 20.3.1970 tehdyssä ratkaisussa ainoastaan tuodaan uudestaan esille periaatteet, joihin on päädytty neuvoston aiemmissa kokouksissa, joista viimeinen on pidetty 17.-18.3.1969.
- 66 Kyseistä 20.3.1970 tehtyä ratkaisua ei kuitenkaan voida pitää ainoastaan aiempien ratkaisujen vahvistamisena, koska 25.3.1969 annettu asetus (ETY) N:o 543/69 muuttaa ratkaisevalla tavalla neuvottelujen tavoitteen osalta toimivallan jakoa yhteisön ja jäsenvaltioiden välillä.
- 67 Edellä esitetyn perusteella kanne otetaan tutkittavaksi.

3. Pääasia

- 68 Komissio kiistää pääasiallisesti 20.3.1970 tehdyn ratkaisun pätevyuden niiden vaikutusten vuoksi, joita tällä ratkaisulla olisi perustamissopimuksen sääntöihin, erityisesti 75, 228 ja 235 artiklaan siltä osin kuin ne koskevat neuvoston ja komission välistä toimivallan jakoa ja siten myös oikeuksia, joiden käyttäminen AETR-neuvotteluissa olisi kuulunut komissiolle.

a) Perustamissopimuksen 75 ja 228 artiklan rikkomista koskeva väite

- 69 Komissio korostaa, että 75 artiklan nojalla yhteisölle kuuluvan toimivallan perusteella yhteisön olisi pitänyt neuvotella ja tehdä AETR 228 artiklan 1 kohdassa määritellyn menettelyn mukaisesti.
- 70 Vaikka neuvosto voi kyseisten määräysten nojalla jokaisessa tapauksessa

arvioida kolmansien maiden kanssa tekeillä olevien sopimusten hyödyllisyyden, sillä ei kuitenkaan ole toimivaltaa päättää, onko asiassa edettävä hallitusten välisesti vai yhteisön toimenpitein.

- 71 Päätäessään asiassa edettävän hallitusten välisesti neuvosto aiheutti sen, että komission oli mahdotonta toteuttaa sille perustamissopimuksessa annettua tehtävää kolmansien valtioiden kanssa käytävien neuvottelujen alalla.
- 72 Koska perustamissopimuksessa ei ole erityisiä määräyksiä, joita voitaisiin soveltaa kyseisen sopimuksen neuvotteluihin ja sopimuksen voimaansaamiseen, sovellettavat säännöt on pääteltävä kaikista niistä perustamissopimuksen artikloista, jotka soveltuvat AETR-neuvotteluihin.
- 73 Yhteisön toimielinten toimivallan jako AETR-neuvotteluissa ja voimaan saattamisessa on määriteltävä ottaen huomioon sekä yhteistä liikennepolitiikkaa että yhteisön tekemiä sopimuksia koskevat määräykset.
- 74 Perustamissopimuksen 75 artiklan 1 kohdan mukaan neuvoston on komission ehdotuksesta sekä talous- ja sosiaalikomiteaa ja edustajakokousta kuultuaan annettava aiheelliset säännökset asetuksina tai muussa muodossa yhteisen liikennepolitiikan toteuttamiseksi.
- 75 Perustamissopimuksen 228 artiklan 1 kohdan mukaan tapauksissa, joissa sopimukset tehdään yhden tai useamman valtion tai kansainvälisen järjestön kanssa, komissio neuvottelee näistä sopimuksista ja neuvosto tekee sopimukset, ellei komissiolle mahdollisesti ole annettu laajempaa toimivaltaa.
- 76 Koska neuvottelut on käyty Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomissiossa, on huomioon otettava myös 116 artiklan ensimmäinen kohta, jonka mukaan siirtymäkauden jälkeen jäsenvaltiot hoitavat ”yksinomaan yhteisellä toiminnalla asioita sellaisissa kansainvälisissä järjestöissä, jotka ovat luonteeltaan taloudellisia”. Toimivalta yhteisen toiminnan toteuttamisessa kuuluu neuvostolle, joka tekee ratkaisunsa komission ehdotuksesta.
- 77 Näiden eri määräysten yhteensovittamisesta ilmenee, että jos asia koskee yhteistä politiikkaa, jäsenvaltiot ovat joka tapauksessa velvollisia toimimaan solidaarisesti yhteisön etujen turvaamiseksi.
- 78 Myös 20.3.1970 tehty ratkaisu oli tällaista solidaarista toimintaa, joten sitä ei voida tältä osin moittia.

- 79 Näistä määräyksistä, erityisesti 228 artiklan 1 kohdasta, ilmenee lisäksi, että oikeus tehdä sopimus oli neuvostolla.
- 80 Komission tehtävänä oli toimia kahdella tavalla: Sen tehtävänä oli toisaalta käyttää 75 artiklan 1 kohdan ja 116 artiklan ensimmäisen kohdan mukaista oikeuttaan tehdä ehdotus ja toisaalta käyttää 228 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaista oikeuttaan toimia neuvottelijana.
- 81 Tällaista toimielinten välistä toimivallan jakoa voi edellyttää ainoastaan, jos neuvotteluja on käyty aikana, jolloin yhteisölle on tosiasiallisesti annettu toimivalta joko perustamissopimuksen nojalla tai toimielinten antamien säännösten nojalla.
- 82 Tältä osin on huomattava, että AETR:n ensimmäinen versio oli laadittu jo vuonna 1962 eli aikana, jolloin toimivalta tehdä tämä sopimus kuului jäsenvaltioille sen vuoksi, että yhteinen liikennepolitiikka ei ollut riittävän kehittyntä.
- 83 Neuvotteluvaiheen, jonka aikana riidanalainen ratkaisu tehtiin, tarkoituksena ei ollut uuden sopimuksen laatiminen vaan ainoastaan sellaisten muutosten tekeminen vuonna 1962 laadittuun versioon, joita tarvittaisiin, jotta kaikki sopimuspuolet voisivat ratifioida sopimuksen.
- 84 Näin ollen AETR-neuvotteluille on ominaista se, että sekä niiden alku että huomattava osa loppuun saatetusta työstä ajoittuu aikaan ennen kuin yhteisölle oli asetuksella (ETY) N:o 543/69 annettu toimivaltaa.
- 85 Neuvosto on 20.3.1970 siis toiminut tilanteessa, jossa sillä ei enää ollut täyttä toimintavapautta suhteessaan samoissa neuvotteluissa osallisina oleviin kolmansiin valtioihin.
- 86 Se, että neuvottelujen tässä vaiheessa asianosaisille kolmansille valtioille olisi ehdotettu uutta yhteisön sisäistä toimivallan jakoa, olisi voinut vaarantaa neuvottelujen lopputuloksen saavuttamisen, minkä myös komission edustaja totesi neuvoston tehdessä ratkaisunsa.
- 87 Tällaisessa tilanteessa niiden kahden toimielimen, joiden toimivaltaa asia suoraan koski, eli neuvoston ja komission, olisi pitänyt sopia Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehdyn sopimuksen 15 artiklan mukaisesti aiheellisista yksityiskohtaisista yhteistyötä koskevista säännöistä, jotta yhteisön edut

pystyttäisiin mahdollisimman tehokkaasti varmistamaan.

88 Kyseisen 20.3.1970 pidetyn kokouksen pöytäkirjasta ilmenee, että komissio ei muodollisesti käyttänyt 75 ja 116 artiklan nojalla sille varattua oikeutta tehdä ehdotuksia.

89 Se ei myöskään vaatinut 228 artiklan 1 kohdan mukaista neuvotteluoikeutta.

90 On siis myönnettävä, että neuvoston antamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti jäsenvaltiot ovat neuvotellessaan ja samanaikaisesti sopimusta tehdessään toimineet, ja toimivat edelleen, yhteisön edun mukaisesti ja sen puolesta niiden velvoitteiden mukaisesti, jotka niille asetetaan perustamis-sopimuksen 5 artiklan nojalla.

91 Näin ollen neuvosto ei näissä olosuhteissa jäsenvaltioiden yhteisestä toimintamenettelystä päättäessään laiminlyönyt 75 ja 228 artiklasta aiheutuvia velvoitteita.

92 Peruste on siis hylättävä.

b) Muut komission esittämät väitteet (235 artikla; perustelujen puuttumisen)

93 Komissio esittää toissijaisesti, että vaikka neuvosto ei toiminut 75 artiklan perusteella, sen olisi yhteisen liikennepolitiikan toteuttamisesta aiheutuvat edellytykset huomioon ottaen pitänyt ainakin käyttää sille 235 artiklassa annettua toimivaltaa.

94 Neuvosto puolestaan katsoo, että koska jäsenvaltioilla oli mahdollisuus toimia yhdessä, ei ollut tarvetta turvautua tähän määräykseen ja että komissio ei koskaan edes tehnyt tätä koskevaa ehdotusta, mitä vaaditaan edellä mainitussa määräyksessäkin.

95 Vaikka neuvosto voi 235 artiklan nojalla antaa myös kaikki ulkosuhteita koskevat ”aiheelliset säännökset”, artiklassa ei kuitenkaan aseteta tällaisia velvoitteita vaan annetaan neuvostolle mahdollisuus, jonka käyttämättä jättäminen ei voi vaikuttaa ratkaisun pätevyYTEEN.

96 Tämä väite on siis hylättävä.

- 97 Komissio esittää lisäksi, että kanteen kohteena olevassa ratkaisussa ei viitata mihinkään oikeudelliseen perustaan ja että ratkaisua ei mitenkään perustella.
- 98 Perustamissopimuksen 190 artiklassa ilmaistut, asetuksia, direktiivejä ja päätöksiä koskevat edellytykset eivät koske sellaisia erityisiä toimia kuin 20.3.1970 tehty ratkaisu.
- 99 Komission osallistuminen neuvoston työskentelyyn antoi komissiolle kaikki oikeudelliset takeet, jotka 190 artiklassa on tarkoitus taata niille kolmansille osapuolille, joita määräyksessä mainitut toimet koskevat.
- 100 Kanne on siis hylättävä.

4. Oikeudenkäyntikulut

- 101 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
- 102 Käsiteltävänä olevassa asiassa asianosaiset eivät ole esittäneet oikeudenkäyntikuluja koskevia vaatimuksia.
- 103 Kukin asianosainen määrätään siis vastaamaan omista kuluistaan.

Näillä perusteilla,

ottaen huomioon oikeudenkäyntiasiakirjat,

kuultuaan esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten suulliset lausumat,

kuultuaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 3, 5, 6, 74, 75, 111, 113, 114, 116, 164, 173, 174, 189, 190, 210, 228, 235 ja 238 artiklan sekä yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta 8.4.1965 tehdyn sopimuksen 15 artiklan, sekä

ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on hylännyt muut laajemmat tai vastakkaiset vaatimukset ja antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) **Kanne hylätään.**
- 2) **Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Lecourt	Donner	Trabucchi	
Monaco	Mertens de Wilmars	Pescatore	Kutscher

Julistettiin Luxemburgissa 31 päivänä maaliskuuta 1971.

A. Van Houtte
kirjaaja

R. Lecourt
presidentti